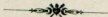

مکرمات

ادبی و سیاسی رسالهٔ اسبوعیه در

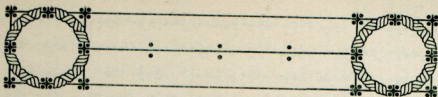
۲۰ نجی سنه

۲۶ جادی الاولی ۱۳۲۹

پنجشنبه

جزء عدد : ۹۷

فرانسه ده (ره ستوراسیون de la Restauration)

حکومتک روسیه ایله اتفاقی

(مابعد عن جزؤ ۹۶)

الک نهایت (۱۸۲۱) تموزینک اون طقوزنده چار علیکساندر فرانسه سفیری (دولا فرونه) ایله مذاکره کیریشمش و چارک سفیر ایله اولان اشبو مکالمه سی ، اصل مقصد سیاسیلرینی کتم واحفا ایتمکله برابر حسابلرینی بول بول یورومتک ، مخاطبک فکرینی قبول ایدر کبی کورینه رک استکنانه مسئله قیلق ، احتمالات مستقبله یی کشفه چالیشه رق زمان حاضر احوالدن رفع نقاب ظلمت ایتک ، والحاصل دائماً مههم صورته تکالیفده بولنوب فقط مطالباته کلنجه آتی صورت قطعیده بیان ایلک کبی ، بتون روسیه حکمدارانه خاص ومتوارث اولان مسلك ومزاجه موافق بولنمش ایدی .

بویابده سفیر (دولا فرونه) دیرکه : « چار علیکساندر بکا دیدی که : انکلتزمک و بلکه ده آوستریانک باب عالی به اولان معاوضتلی ایشی اشکال ایدیورسده بومشکلات فرانسه نک علناً روسیه ایله عقد اتفاق ایتسیله برطرف اوله بیلور . و فرانسه دخی بواتفاقدن طولایی هر نه ایستر ایسه طلب ایده بیلور . پرکاری آلکز جیل الطارقدن تا چناق قلعه سنه قدر آجیکز ! ایشکزه کلنی سویلیکز و بونکچون روسیه دن یالکز موافقت دکل ، حتی صمیمی ومؤثر معاونت کورده جککزدن امین

اولکز! اسکین سزك طوتديغكز مسلك ایچا بنجه سز عثمانلیرله همدست ایدیكز . فقط آنلرله اولان دوستلغكز شمديكي حالد سزك ایچون منفعت بخش اولمز . بوكا قناعت حاصل ایتك ایچون بر کره جك خریطه به عطف نظر ایدیكز ؛ بوكونكي كونده فرانسه یه لازم اولان اتفاق آنجق روسیه اتفاقدر . »

حقیقتبین اولیان احتیاطسز دیپلوماتلر بویله برلسان دلکشانه یه قولایلقله قایلله . بیلورلر ایدی . حتی معاملات اجنبیه یه شویله جه واقف بولنان موسیو (دوویلله) چارك بو وعدی اوزرینه هان بلجیقا ایله (رن) حدودینی مطالبه یه قالدشدی . فقط اوصرمده ریاست وکلاده بولنان (دوق دوریشلیو) اوروپای و روسیه ایله چارینی ده اابی طانیدیغدن و بو قدر رغبت و تهاك کوسترن علیکساندرک نه درجه مهارت و عدم امنیت صاحبی ایدوکفی بیلیدیکندن آنک تکلیفی وجهله اتفاقه کیرمدن اول تأمینات ایستهمش و چارك تکالیف واقعه سی هر نقدر فرانسه آمانه موافق ایسه ده ، فرانسه نك بوتکالیفی قبول ایلسی برتسبورغ قاینه سنك بوبابده ممتنع القسخ برقرار انخاذه یه و بوقراری ده بر شرط شکلنده کاغد اوزرینه قویسنه منوط ایدوکی جوابی ورمشدر .

بوحرکت (دوق دوریشلیو) طرفندن صرف بر احتیاطکارلق اثری اولیوب ، روسیه اتفاقه داخل اوله یلک ایچون لازم کلن شرایطك ده فرانسه نك اوزمانکی حالنه نظراً ایفا ایدیله یلسمده کی مشکلاتی ملاحظه دن منبعث ایدی .

همده اوزمان اروپا يك قاریشیق ایدی ؛ چونکه (ناپولی) ایله (پیهمون) آياقلاشمش ، بتون ایٹالیاده اغتشاش باشلامش و اسپانیاده اختلال چیقمش ایدی . روسیه ایسه غرب خرسیتیانلرینك حریت سیاسیه لرینی تحدیده چالیشدینی قدر شرق خرسیتیانلرینك حریت مذهبیله لرینی توسیعه غیرت ایتدیکندن ، برطرفدن دولت عثمانیه علمینده کی تدارکاتنه دوام ایدوب دیگر طرفندن هن (سنت آلیانس) مسلکندن اصلاً انحراف ایتیمور ایدی . اوسبیله روسیه ایله شرقده متفق و غربده معارض بولنق فرانسه ایچون غیر قابل اولدینی کبی روسیه دن استفاده ایده یلسی ده همه حال آنک اروپا حقنده کی فکرینه اشتراك ایله ممکن ایدی .

بۇ مەسىلەنىڭ ئەھمىيىتى بىر نەقشە ئولۇپ چار ۋە سترىيانىڭ ئاپولىدە ياپىدىغىنى فرانسىيەنىڭ دە
 اسپانىيادە اجرا ئېلىنى ۋە ئاخىرقى سىلاھ قوشۇنلار بىلەن ھۆكۈمەت مەشرۇطە يېزىنى
 بىر ھۆكۈمەت مەشرۇطە تەشكىل ئېلىنى (تېررور پىلان) دە (لايبىخ) دە (ۋە رونا) دە
 مەشرەئە تەكلىپ ئېلىنىدە ۋە فرانسىيە تەرەپىدىن بۇنى تەشەببۇس ئېلىنىدىغىنى تەقدىردە
 ئىجىزى تەظاھىر ئېلىنى ۋە ئالەم سىياسىيەتدە بىر ئىش كۆرۈنىدە ھۆكۈمەت ھازىرە سى
 مانع بولۇش ئولە جەننى ۋە اردوسىنىڭ يېڭى رۇسايە اطاعتى ئولۇپ بىياز يىراق
 ئالتەدە ھەربىي ئىدەمىيە جەننى دە اعلان ئېلىش بولۇنە جەننى سۈيلىكەدە ئىدى . اوزمان
 فرانسىيەدە رونا ئولان مەشكلات ئىسكەرىيە ئىسە بۇ مەطالەئە تەقۋىيە ئىدۇپ روسىيە بىلە
 فرانسىيە ئارمىيەسىدە بىر تەۋەقۇس ھەسولەن ئىدىشە ئىدىن (مەترىخ) دىخى چار ك بۇ كەشەننى
 ئايدە ۋە تەكشۈرەن كىرۈ تۈرۈمۈر ئىدى . ھەتتە (ۋە رونا) قونۇرە سەندە دە موسىۋ
 (دۈنە سەلۈد) فرانسىيە مەخسەلەرنە « دىمكەككە ھىچ بىر شىيە ياقىق ئىستېۋىر سەنك .
 اۋ ھالەدە سەزى ئىنكەلەرنە كۆزلە بىر اقلە كە باشكۆزە كەلە جەننى آكلايە سەنك . » دىمەش ئىدى .
 بۇ سەلۈز قەدر فرانسىيە مەخسەلەرنى مەنئە ئىدە جەننى بىر سەلۈز ئولە مەن ئىدى .
 مەن مەفەيەنە تەردەدەن قوشۇنلار مەمەلەر ۋە بۇ تەردەلەرنە ھەقلى كۆرۈنمەكە بولۇش ئىدى .
 زىرا بىتۈن لىبېرال فرەقىسى كرك ئىتالىيە ۋە كرك اسپانىيە احوالە مەداخلە مەسئەلەنىڭ
 ئېلىنىدە ئىدى .

(رەستوراسيون) ھۆكۈمەت ۋەزىپە ئىسلىمى ئىجرائىجە فرانسىيەدە مەسئەلە تەبىئەت
 ۋە ھۆكۈمەت مەشرۇطەنىڭ تەسىس ئىلە اۋرەشەننى بىر زامانە ھۆكۈمەت مەشرۇطە
 قەۋەدەننى ئىبائالە نەسل مەقتەدر ئولە بىلۈر ئىدى . ھەم دە بۇ يۈلدە بىر ھەركەت تەھلىكلى
 ۋە غەيرە مەقۇل ئىدى ؛ زىرا ھۆكۈمەت قەۋەتلىق ئىستېبان فرەقىە ئىدى (سەنئەت ئالىانس)
 بولۇشە سەنئەت كۆپ زىيادە ئىخالف ئولان فرەقىە ئىدى . بىر تەرەپىدىن ھۆكۈمەت ئىفكار ھەمۇمىيە
 كەندۈر لەنە ئامالە ئىچۈن روسىيە تەۋەقۇس ھەسولە ئىدىكە ھالەدە دىكەر تەرەپىدىن
 بۇ تەۋەقۇس ئىقەدىنە روسىيە تەرەپىدىن باشلۇجە قوشۇلان شەرت بۇ فرەقىە جەننى نەزەر ئىدى
 كۆرۈلمەكە ئىدى . ئىشەنچ بۇنى كرك اۋن سەنكەرنى ئولۇ ۋە كرك ۋە كلاس ئىشەنچ

ایستادگاری نندن طولاییدرکه (۱۸۲۱) و (۱۸۲۲) قونفره لرنده تیقظکارانه برمسلك طومشسار ایدی. هله بومسلك او قدرده مناسب ایدی که چار علیکساندر براز صیقشدر یلوب ده منفعجولوق پولتیقه سنی تعدیل ایتمسی تکلیف ایدلرکه بر آن اولکی سمیحانه لسانه مغایر اوله رق احتیاطلی طاورانغه باشلار ایدی. حتی (۱۸۲۲) ده موسیو (فرّونه) به « برلشلم، فقط عهدنامه سنز و برکونه مقاوله سنز برلشلم، فرانسه ایله روسیه برلشیر ایسه اورویاه حکم ایتمش اولورلر » دیمش ایدی. واقعا (فرّونه) ده بواشتر اگدن اوله بر نتیجه جیقه جغنده شبهه ایتمور ایدی. لکن بر عهدنامه تنظیمی وجوبی نظردن دور طومامقله برابر حکومت متبوعه سنه ده چارک بیاناته فریفته اولمقدن احتراز ایتمسینی بیلدیریور ایدی. حتی بر مکتوبنده « اگر چارک فرانسه به احتیاجی وارایسه فرانسه منافعه موافق اولانی البته بیلور. بونی تکلیف ایتمک آکا دوشور. بوبابده بزاولک آباق اولاملی بز، زیرا بز اولک آباق اولورسه ق کندوسنک توحشی دعوت ایتمش اولورز » دیمش ایدی. بومسلك احتیاطکاری ایسه منفعت برستاتک آمانه موافق اولیوب (شاطوبریان) ک فکر نجه دخی هرشیدن اول فرانسه مقتدر بر حکومت و حرب و ضربه الوریشلی بر اردویه مالک اولدینفی اثبات ایتمسی و علیکساندری اقتناع و مترنخک القاتنی حکمدن اسقاط ایچون اسپانیسایه اعلان حرب ایلمسی لایه ایدی. نته کیم آتی ده یاپدی. موسیو (دومارسلوس) ایله اولان ملاقاتنده ده « بومحاربه بزم جانلاندیغیزی اعلان ایدیچی بر حرکتدر. آندن صکره ده بزه لازم اوله جق شی (ره) نهرینک کیده بیلدیکی قدر ساحل یمنیدر » دییور ایدی.

فی الحقیقه (شاطوبریان) آرزوسنه نائل اولدی. فرانسز عسکرلرینک، آمرلرینه و فرانسز بیرانغه اولان اطاعتلرینی اثبات ایدی. نه چاره که ستایشلردن، آلقشلردن کیو طور میان روسیه دولتی تعهداته کیریشلمکده کی مسلکندن قطعا انحراف ایستدیرمک ممکن اوله مدی.

آرم دن خیلی سنه لر کچدی. نيقولا، برادری علیکساندره خلف اولدی. دولت عثمانیه ایله روسیه بیننده کی اختلاف شدتلندی و بویکی قومشونک منازعات

قدیمہ سنہ او وقتدن اعتباراً اروپا مسئلہ سی رنگنی آلان یونانستان استقلالی مادہ سی دە انضمام ایتدی .

بتون بوايشلرہ دائر جريان ایدن مذاکرانده فرانسه ، روسیہ پولتيقيہ سی التزام ايتمکله روسیہ بوندن استفادہ ایلدی و مذاکرانی هپ حرب نقطہ سندن یوروتہ رک و انکلترة ایلہ فرانسه بینده کی رقابتی اوسته لقله شدتلندیرمک هرايکسی دە کندوسنه اشتراك ایتدیردی . فرانسه نك آمال خیرخواهانہ سی لوندرہ ده اولسون و یانده اولسون او درجه مهارتله تفسیر ایلدی که روسیہ نك دوشمنلری دوجار هراس اولدی . مترنخ پولتيقيہ سی ترلزله اوغزادی و روس و فرانسه دوشمنلریله برلشمش اولان انگلیز دونماسی (۱۸۲۷) سنہ سی تشرین اولنك یکر میسندہ عثمانلی دونماسی (ناوارین) موقعنده بوزدی . دولت عثمانیہ ایلہ روسیہ آره سنده (۲۲) نیسان (۱۸۲۸) ده محاربه باشلادی و انگلیز و فرانسه عساکر متفقہ سی مورہ یی اشغال ایتدی . ایشک بودرجه یکلسی روسیہ مسلك سیاسیسنك بر نتیجه سی ایدی . فقط بومسلك نه قدر ماهرانہ اولورسه اولسون غیر ممکن برشیئی دائرہ امکانہ ادخال ایدہ میه جکندن انکلترة ایلہ آوستریا دولتلری روسیہ اردوسنك ممالك عثمانیہ یه دخوانی کورنجه بوايشده اروپا منافی بروسیله عد ایدلمش ایدوکنی و مقصد اصلی و حقیقی روسیہ نك عصرلردن برو بسلدیکی آمال حریصانه نك استحصالی اولدیغنی آگلا مشلردر . بوندن طولانی ده اوروپاده یگیدن بر حرب عمومی ظهوری تهلککسی باش کوسترمشدر . روسیہ ایسه فرانسه یه قارشو ده زیاده دلفریبانه معاملہ لر اظهارینه باشلادیغنی جهتله فرانسه رجالی دخی چوقدن برو بکلدکاری زمانك آرتق حلول ایتدیکنه حکم ایتمشلردر . حتی شاطوبریان (مارتیناق) قایینه سنده خارجیه ناظری بولشمش اولان دوستی (فرونه) ایلہ بالاستشاره مومی الیه تعلیمات ویرمش و بوسایده فرانسه یه اسکی شان و نفوذینی اعاده ایدہ بیله جکینی ظن ایتمشدر .

(مابعدی کله جک نسخه ده)

محمد غالب

